

FIȘA DISCIPLINEI

Fericirea – imposibilul necesar. Axiomatică Pastorală

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Fericirea - imposibilul necesar. Axiomatică Pastorală				Codul disciplinei	OLR0521
2.2. Titularul activităților de curs					Arhim. Prof. univ. dr. Teofil (Cristian) Tia		
2.3. Titularul activităților de seminar					Arhim. Prof. univ. dr. Teofil (Cristian) Tia		
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					8
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					23
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					12
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					47
3.8. Total ore pe semestru					75
3.9. Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic - Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă) - Enunțarea corectă a doctrinei cultului/Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii - Pastorația eficientă a credincioșilor: consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale - Analiza și interpretarea datelor, privind, istoria cultului/Bisericii și istoria religiilor - Săvârșirea ritualurilor cultice
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierahice, respectând principii de credință religioasă - Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Consolidarea vocației teologice și deprinderea studenților cu realitățile duhovnicești ale universului sacramental
7.2 Obiectivele specifice	- Dobândirea convingerii că sunt oamenii potriviți la locul potrivit; - Să fortifice „chemarea” de sus existentă și să o împlinească creator;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Omul și căutarea disperată a fericirii, de la începuturile omenirii până astăzi;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
2. Paradigme ale căutării fericirii: Cosmocentrismul, teocentrismul și antropocentrismul	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
3. Socrate și cunoașterea de sine; Platon și pregătirea de moarte; Aristotel și antropologia greacă, în general	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
4. Antropologiile imanente totalitare și oferta lor de fericire în istoria recentă a omenirii;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
5. Georg W. Hegel și eclipsa „individului” sau devorarea umanului de propriile ambiții;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
6. Maeștrii suspiciunii. Ludwig Feuerbach: dizolvarea teologiei în antropologie	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
7. Umanismul marxist și oferta sa de fericire: Karl Marx și „homo faber”	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	

8. Friederich Nietzsche și „moartea” lui Dumnezeu. Fericirea ca substituție a lui Dumnezeu de către om	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
9. Gabriel Marcel și critica tehnocrației. Augmentarea umanului până la mutilare	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
10. Antropologiile liber-consumiste și oferta lor de fericire;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
11. Postmodernul și identitatea precară. Rătăcirile prin complexitate	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
12. Fericirea ce depășește a violenței și a înclinației spre agresivitate;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
13. Potențialul religiilor de absorbție (și de generare) a violenței	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
14. Omul: ființă pentru înviere. Sensul și împlinirea lumii nu e în ea, ci dincolo de ea. Transcendența ca orizont generator de fericire	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
Bibliografie		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Nevroza ca blocaj pe un eveniment critic existențial; cronicizarea crizei; sensul și identitatea reală a unui destin, din perspectivă teologică – între responsabilitatea individuală și cea a societății; „		
2. Monopolul” de ieri și de azi al cunoașterii și interpretării existenței; era iluministă și legitimarea pluralismului; pluralismul exacerbă și avalanșa „ofertelor” derutante;		
3. Dogma existențială subconștientă personală; „Persoana” călău și zdrobirea încrederii și a sinelui; tehnica „desensibilizării” și anularea condiționărilor negative din copilărie;		
4. Specificul psihic al pubertății și al adolescenței; modurile de gândire alternativă și căutarea modelelor ideale;		
5. Finalizarea procesului de coagulare a unei identități și continua reconstrucție de sine; etapa primei maturități și îndrăgostirea;		
6. Pensionarea: ocazie de traume psihice și spațiu al regăsirii lui Dumnezeu;		
7. Etapa despărțirilor, a pierderilor relațional-afective; scăderea calității relațiilor sociale;;		
8. Restructurarea raporturilor cu partenerul de viață;		
9. Iubirea – energia bătrâneții; omul, „animal” afectuos; tandrețea și comunicarea prin limbajul inimii; forța de expresivitate a tăcerii afectuoase;		

10. Sistemul pedagogic represiv și educația religioasă patogenă; traumele părinților și mortificările propriilor copii;		
11. Efectele dezastruoase ale violenței psihice împotriva copiilor; „înveninarea” lui Dumnezeu; ruina psihică și fragilizarea afectivă a copilului;		
12. Nevroza eclesiogenă și terapia ei pastorală;		
13. Utopia unei lumi fără durere și „protecția” de suferință a căsniciei; alternativa „idolatrizare” – „demonizare” a partenerului;		
14. Principiul delegării în perspectivă multigenerațională; răzbunarea pe propriii părinți prin simptome de tulburare psiho-somatică;		
Bibliografie		

- Arhim. Teofil Tia, *Reînnoire profetică și fidelitate față de Tradiție: exigențe pastorale ale epocii post-iluministe*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2011, p. 700.
- *Elemente de Pastorală Misionară pentru o societate post-ideologică*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2003.
- Idem, *Reîncreștinarea Europei? Exegeza religiei în misiologia și pastorală occidentală contemporană*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2001;
- Idem, *Il dramma della solitudine in una società dei consumi*, Vicenza, Edit. LIEF, 2011, p. 33.
- Idem, *Fertilizarea creștină a culturii*, Edit. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003;
- Idem, *Pastorală misionară într-o Europă descreștinată. Exigențe și priorități*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009, 28 p.
- Idem, *Pastorația în mediile urbane industrializate. Analiză teologico-pastorală a urbanității*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Țigani: radiografie unei etnii fără frontiere. Pentru o pastorală a romilor*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Toamna vieții. O invitație la reflecție pastorală*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Expansiunea noilor mișcări religioase. Lectură pastorală a fenomenului sectar*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Noțiunea de „sărăcie” în cultura postmodernă. Pentru o pastorală a săracilor erei post-industriale*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Pedagogia pastorală și criza valorilor*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Strategii de comunicare a credinței. Cateheza în universul cultural al adulților de astăzi*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Pastorația tinerilor în era postmodernă. Tendințele socio-culturale ale lumii contemporane*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- *„Dezvăluiri ale lucrurilor ascunse de le întemeierea lumii” (Matei 13,35). Condiția umană între violență, sacrificiu și crimă. Retrospectivă pastoral-istorică*. Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- *Enciclopedia di pastorale. Fondamenti* (a cura di Bruno Seveso e Luciano Pacomio), Edizioni Piemme, Casale Monferrato, 2000, 700 p.
- Giuseppe DE ROSA, *Tra informazione e disinformazione. Il ruolo dei "mass media" in Italia*, in *La Civiltà Cattolica*, q. 3420 (1992), VI, pp. 621-630.
- P. DONI, *Comunicare per un genere diverso di vita*, in *Credereoggi*, 13/1983, pp. 93-102;
- Franz-Josef EILERS - Roberto GIANNATELLI (a cura di), *Chiesa e comunicazione sociale. I documenti fondamentali*, ed. Elle Di Ci, Torino, 1996;
- *Mass media* (la voce) in *Nuovo Dizionario di Spiritualità* (a cura di Stefano De FLORES e Tullo GOFFI), ed
- Virgilio FANTUZZI, *Cinema, veicolo di cultura e proposta di valori*, in *La Civiltà Cattolica*, q. 3478 (1995), II, pp. 363-374.
- Michael GALLACHER, *Teologia, Arte, discernimento e cinema*, in *La Civiltà Cattolica*, q. 3478 (1995), II, pp. 388-398.
- Elena A. A. GARCEA, *La comunicazione interculturale. Teoria e pratica*, ed. Armando, Roma, 1996;
- P. GIURIATI - G. GAMBIN, *La comunicazione umana: struttura, caratteri, forme*, in *Credereoggi*, 13/1983, pp. 5-20;
- Thomas HAUSMANNINGER, *Linee fondamentali di un'etica dell'intrattenimento nei mass-media*, in *Morale in una cultura dei mass-media* (Werner WOLBERT ed.), ed. San Paolo, Milano 1998, p.89-116;

- Joan HEMELS, *Democratizzazione e controllo dei media. I problemi e il dibattito*, in *Concilium* "I Mass Media" (edd. John COLEMAN e Miklòs TOMKA), n° 6/1993, p. 40-62;
- Gerfried W. HUNOLD, *Etica dell'informazione prolegomeni a una cultura dello spazio pubblico mediale*, in *Morale in una cultura dei mass-media* (Werner WOLBERT ed.), ed. San Paolo, Milano 1998, p.27-52;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul urmărește motivarea consistentă a studenților și a viitorilor angajați din domeniul Pastoraliei, al învățământului, pentru desfășurarea cu multă pasiune și dinamism a propriei profesii.

10. Evaluare

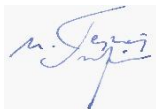
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student	40%
		Evaluare scrisă	10%
10.5 Seminar/laborator	Verificare pe parcurs	-	-
	- Activitate la seminar	Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice	40%
		Implicare în dezbaterile de la seminar	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Cunoștințe minime pentru nota 5: tratarea cel puțin a unui subiect de la examen, indicarea unei minime bibliografii în limba română;			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

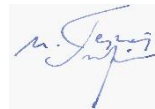
Nu se aplică

Data completării:
24 aprilie 2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

